

Протокол
засідання Міжвідомчої комісії по узгодженню режимів роботи водосховищ, водогосподарських систем басейну річки Південний Буг щодо внесення змін до режиму роботи Червонохутірського водосховища на річці Синюха на території Вільшанської тергромади Кіровоградської області, у зв'язку з виконанням поточного ремонту гідроспоруди.

23.06.2026 р.

м. Вінниця

1. Відкриття засідання.

Заступник голови Міжвідомчої комісії – в.о.начальника БУВР Південного Бугу Мислицька Олена Валеріївна

На сьогоднішньому засіданні заплановано розглянути водогосподарську обстановку в басейні річки Південний Буг, а також звернення ТОВ "Гідроенергоінвест" щодо внесення змін (спрацювання в літній період) до режиму роботи Червонохутірського водосховища на річці Синюха на території Вільшанської тергромади Кіровоградської області, з метою проведення поточного ремонту гідротехнічної споруди.

Із 40 членів Міжвідомчої комісії присутні 26. Даний кворум дозволяє відкрити засідання та приймати рішення. На засіданні також присутні 5 запрошених фахівців.

2. Аналіз водогосподарської обстановки в басейні річки Південний Буг у 1 півріччі 2026 року

Доповідач - начальник відділу техногенно-екологічної безпеки Басейнового управління Кошова Лариса Андріївна.

Розпочинаючи з 15-16 лютого на річках басейну Південного Бугу розпочався тало-дощовий паводок висотою 0,2-0,5 м, на окремих ділянках до 2,6 м над передпаводковими рівнями, з виходом води на заплаву в межах Черкаської, Кіровоградської та Миколаївської областей, на р.Інгул у м. Кропивницький. Станом на кінець лютого льодові явища зберігалися у вигляді заберегів, ополонки та льодоставу. Загалом весняне водопілля в басейні Південного Бугу було нижче за середні багаторічні значення, лише на рр. Чорний Ташлик та Інгул (пост Кропивницький) воно було вищим за норму.

Водність р. Південний Буг та його приток становила:

- у лютому 32-63 %, на р. Південний Буг (пости Первомайськ та Олександрівка) та його притоках Інгул, Синюха 89-158 % місячної норми.

- у березні- квітні 20 -75 %, на його притоці Інгул 101-112 % місячної норми.

Середньомісячна температура повітря у травні була нижчою за кліматичну норму на 1,4-2,6°C. У середньому по басейну Південного Бугу за місяць випало 75-130 % норми опадів.

Упродовж травня на Південному Бузі та його притоках добові коливання рівнів води становили 2-23 см, а на окремих зарегульованих ділянках – 0,3-0,6 м, без негативних наслідків.

Середні місячні витрати води у травні дорівнювали: р. Південний Буг біля Підгір'я (приплив до Первомайської ГЕС) – 19,7 м³/с (40 % норми), біля Первомайська (приплив до Олександрівської ГЕС) – 28,8 м³/с (59 % норми).

3. Інформація щодо розвитку гідрологічної ситуації на літній період 2026 року в басейні річки Південний Буг.

Доповідачі – завідувачий сектором гідрометеоцентру Чорного та Азовського морів Оніщенко Єдуард Григорович, заступник начальника Вінницького обласного центру з гідрометеорології Пихтєєва Віта Василівна.

В басейні річки Південний Буг станом на 23.06.2026 середня середньодобова температура повітря склала +18,8 °С, що вище за багаторічну кліматичну норму на 1,0 °С. Оподи по території басейну в окремих пунктах практично спостерігалися у першій та другій декаді місяця. Загалом у басейні на 23.06.2026 випало 41 мм опадів, що складає 64% до місячної норми.

З 1 по 23 червня рівні води в основному знизилися на 1 – 13 см, на р. Синюха на 10 см, на р. Чорний Ташлик на 10 см, на р. Велика Вись на 21 см. Водність річки Південний Буг від початку до гирла на 23.06 становить від 27% до 50-60% від багаторічної норми.

Середні витрати води дорівнювали:

- р. Південний Буг - Пирогівці – 1,40 м³/с (27% від багаторічної норми червня);
- р. Південний Буг - Лелітка – 4,97 м³/с (47% від норми);
- р. Південний Буг - Тростянчик – 20,5 м³/с (64% від норми);
- р. Південний Буг - Підгір'я (приплив до Первомайської ГЕС) - 24,0 м³/с (60% від норми);
- р. Південний Буг - Первомайськ - 23,2 м³/с (50% від норми);
- р. Синюха - Синюхин Брід – 4,5 м³/с (30% від норми).

Кліматична оцінка на основі кліматологічної моделі CFSv2 дозволяє припустити, що середньомісячні температури повітря протягом липня, серпня, вересня у басейні Південного Бугу будуть вищими на 0,5 - 0,6 °С, місяцями до 1 °С вищими за норму, а сума середньомісячних опадів на 5 - 10 мм нижчими за норму. На підставі кліматологічної оцінки по моделі CFSv2 можна припустити, що в ці ж місяці можливе подальше зниження обсягів стоку річок в басейні Південного Бугу.

4. Розгляд звернення щодо внесення змін до режиму роботи Червонохутірського водосховища на річці Синюха на території Вільшанської територіальної громади Кіровоградської області.

Доповідач – в.о. начальника Басейнового управління Мислицька Олена Валеріївна

До Басейнового управління надійшло звернення ТОВ "Гідроенергоінвест" щодо внесення змін (спрацювання в літній період) до режиму роботи Червонохутірського водосховища на річці Синюха на

території Вільшанської тергромади Кіровоградської області, з метою проведення поточного ремонту гідротехнічної споруди.

Згідно звернення, спрацювання водосховища планується з 01.07.2026 року на 1,0 м нижче відмітки НПР. Термін проведення ремонтних робіт 75 діб. Необхідність проведення ремонту обґрунтовується тим, що після пропуску льодоходу та весняного водопілля 2026 року, було зафіксовано пошкодження гребеня греблі, внаслідок дії льодоходу. Зокрема, виявлено утворення каверн та виколів бетону на водозливній грані споруди. Проведення робіт у зверненні ТОВ «Гідроенергоінвест» визначено як поточний ремонт.

Нагадуємо, що режимом роботи на весняно-літній період для Червонохутірського водосховища, який затверджено Держводагенством України 05.03.2026 року, встановлено спрацювання рівня води на 0,3 м від відмітки НПР. Тому звернення ТОВ "Гідроенергоінвест" щодо спрацювання на 1,0 м винесено на розгляд сьогоднішнього засідання Міжвідомчої комісії.

Коротка характеристика об'єкта

Повний об'єм водосховища при НПР (81,0 м БС) становить 5,21 млн куб. м, при РМО (79,0 м БС) — 1,4 млн куб. м. Корисний об'єм водойми дорівнює 3,81 млн куб. м.

При зниженні рівня на 1 метр до відмітки 80,0 м БС об'єм води знижується до 2,38 млн куб. м. Площа дзеркала при НПР становить 328,8 га. При зниженні рівня до відмітки 80,0 м БС площа скорочується до 187,5 га.

ТОВ «Гідроенергоінвест» планує скинути 2,82 млн куб. м води. Це становить 55% від повного об'єму та 73% від корисного об'єму.

Правилами експлуатації визначено, що призначення водосховища - гідроенергетика, рекреація.

Укргідрометцентр у травні та за 15 днів червня зафіксував водність річки Синюха на діючому гідро посту «Синюхин Брід» (який знаходиться нижче Червонохутірського водосховища) менше за норму на 50-78% .

До прикладу, за даними спостережень гідрометслужби, середньомісячні витрати води по посту «Синюхин Брід» у 2025 році склали: червень 5,92м³/с; липень 1,34м³/с; серпень 1,16 м³/с; вересень -1,21 м³/с; жовтень 3,08м³/с.

Згідно із Водогосподарським балансом басейну річки Південний Буг, для річки Синюха в рік 95% забезпеченості (дуже маловодний рік) **визначено стійкий дефіцит водних ресурсів у липні, серпні та вересні**. Річка перебуває у стані дефіциту стоку в цей період. Втрати на випаровування з поверхні водойми у літній період є максимальними, корисний приплив стає меншим за встановлену санітарну витрату. Тому велике значення мають попуски з Червонохутірського водосховища.

Пропоную обговорити питання щодо можливості та термінів проведення ремонтних робіт на гідротехнічній споруді Червонохутірського водосховища.

Наразі від членів Міжвідомчої комісії письмово надійшло дві пропозиції щодо термінів виконання поточного ремонту гідротехнічної споруди Червонохутірського водосховища:

- липень- серпень;
- вересень- жовтень.

5. Виступи представника ТОВ "Гідроенергоінвест", представників управлінь екології та природних ресурсів, регіональних офісів водних ресурсів та інших учасників засідання.

Начальник відділу ТЕБ та НС Сенча Євген Віталійович

З метою проведення поточного ремонту гідротехнічної споруди Червонохутірського водосховища на річці Синюха на території Вільшанської тергромади Кіровоградської області запропонував понизити рівень води водосховища на 1 м нижче відмітки НПР, починаючи з 1 липня поточного року. Термін виконання робіт 75 календарних днів. Для забезпечення в подальшому екологічних витрат, пропонує спрацювати до відмітки РМО вище розташоване Тернівське водосховище.

Начальник відділу земельних та водних ресурсів, заповідної справи Управління екології та природних ресурсів Черкаської облдержадміністрації Довга Людмила Володимирівна.

Повідомила, що в районі с. Чеснопіль Тальнівського району Черкаської області на межі з Кіровоградською областю в гирлі річок Тікич і Велика Вись створено об'єкт природо-заповідного фонду місцевого значення "Синюський". Мета створення - збереження та охорона природного комплексу в руслі річки Синюха, яка впадає в річку Південний Буг. Тому при проведенні ремонтних робіт необхідно це врахувати.

Заступник начальника управління екології та природних ресурсів Миколаївської облдержадміністрації Мац Дмитро Анатолійович

Червонохутірське водосховище відіграє важливу роль у підтриманні водності нижньої течії річки Синюха та формуванні сприятливих умов для водозабезпечення населених пунктів, зокрема Первомайськ. У маловодний період значне зниження рівня води може ускладнити роботу водозабірних споруд, негативно позначитися на процесах природного самоочищення водотоку спричинити погіршення кисневого режиму та якості води, активізацію процесів евтрофікації, а також негативно вплинути на стан водних екосистем.

З огляду на міжрегіональне значення Червонохутірського водосховища, а також необхідність врахування прогнозої водності річки Синюха, гідрометеорологічної ситуації, потреб водокористувачів нижньої течії та забезпечення гарантованих екологічних витрат, вважаємо за доцільне приймати рішення щодо проведення ремонтних робіт після комплексної оцінки можливих наслідків для водогосподарської та екологічної ситуації в басейні річки Синюха.

У зв'язку з викладеним, пропонуємо розглянути питання щодо доцільності перенесення термінів виконання ремонтних робіт на осінньо-зимовий період, коли гідрологічні умови є більш сприятливими, а ризики негативного впливу на водогосподарську та екологічну ситуацію в басейні річки Синюха будуть мінімізовані.

Начальник РОВР у Кіровоградській області Гайдук Катерина Іванівна

Повідомила, що свою інформацію, стосовно можливості проведення ремонтних робіт на ГТС Червонохутірського водосховища на р.Синюха, РОВР надав письмово. Наголосила, що водозабір для потреб зрошення впродовж останніх років з даного водосховища не здійснюється. Запропонувала більше зосередитися на питанні водогосподарської ситуації, а не на варіантах виконання будівельних робіт.

Начальник відділу водного кадастру та техногенно- екологічної безпеки РОВР у Миколаївській області Туз Руслан Васильович

За багаторічними гідрологічними спостереженнями та характерними умовами водного режиму річки Синюха, липень–вересень відноситься до періоду літньої межени, що характеризується низькою природною водністю. У цей період стан водозабезпеченняводокористувачів є найбільш вразливим до будь-яких змін режимів роботи основних водосховищ.

Річка Синюха є джерелом питного водопостачання частини м. Первомайськ. КП Первомайської міської ради «Первомайське управління водопровідно-каналізаційного господарства» здійснюється забір води з річки Синюха в межах м. Первомайськ Первомайської територіальної громади Первомайського району Миколаївської області на підставі дозволу на спеціальне водокористування № 210/МЛ/49д-23 від 08.12.2023.

Керуючись вищенаведеним, з метою запобігання виникненню ризиків для стабільного забезпечення питного водопостачання для частини населення м. Первомайськ та недопущення погіршення санітарно-епідеміологічного стану в нижній течії річки Синюха в літній межений період, вважаємо за доцільне перенести проведення ремонтних робіт гідротехнічної споруди Червонохутірського водосховища на осінній період, починаючи орієнтовно з вересня в останній місяць найнижчої межени. Коли спрацювання даного водосховища одночасно може бути використано як здійснення екологічного попуску для покращення водогосподарської обстановки в період можливого маловоддя в нижніх частинах річок Синюха та Південного Бугу.

В результаті обговорення вирішили:

1. Повторно розглянути питання щодо внесення змін (спрацювання в літній період) до режиму роботи Червонохутірського водосховища на річці Синюха на території Вільшанської тергромади Кіровоградської області, з метою проведення поточного ремонту гідротехнічної споруди, через 10 робочих днів і призначити засідання Міжвідомчої комісії на 07.07.2026 року.

2. ТОВ "Гідроенергоінвест" в термін до 30.06.2026 року надати графік проведення поточного ремонту гідротехнічної споруди протягом 75 календарних днів. Поінформувати яким чином буде здійснюватися забезпечення екологічних витрат на річці Синюха в умовах низької водності та значного пониження рівня води водосховища.

Рекомендуємо здійснити комісійне обстеження гідротехнічної споруди

Червонохутірського водосховища із залученням представників ТОВ "Гідроенергоінвест", органів місцевого самоврядування, Головного управління ДСНС у Кіровоградській області, Держекоінспекції, РОВР у Кіровоградській області.

3. РОВР у Миколаївській області надати інформацію від Первомайського водоканалу щодо можливості безперебійного забору води при мінімальних витратах води з річки Синюха протягом проведення ремонтних робіт, при пониженні рівня води Червонохутірського водосховища у літній період (липень- серпень).

4. БУВР Південного Бугу на основі водогосподарського балансу басейну річки Південний Буг, затвердженого Держводагенством України 16.12.2025 року розробити водогосподарський розрахунок для нижньої течії річки Синюха в умовах низької водності (на прикладі 2025 року), з врахуванням прогнозу водності на літньо-осінній період 2026 року.

Заступник голови Міжвідомчої комісії-
в.о. начальника БУВР Південного Бугу

Олена МИСЛИЦЬКА

Секретар

Лариса КОШОВА